

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 364/2010-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. októbra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť J. Ď. a E. Ď., obaja bytom S., vo veci namietaného porušenia ich práva podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a základných práv podľa čl. 12 ods. 1, 2 a 4, čl. 13, čl. 16, čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 20 ods. 1 a 3, čl. 40, čl. 46 ods. 1, 2, 3 a 4, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 3, čl. 5 ods. 1, čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením Okresného súdu Žilina č. k. 24 C 102/2009-18 z 29. októbra 2009 a postupom a uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 6 Co 60/2010-114 z 31. mája 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. Ď. a E. Ď. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. septembra 2010 doručená sťažnosť J. Ď. a E. Ď., obaja bytom S. (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie svojho práva podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“) a základných práv podľa čl. 12 ods. 1, 2 a 4, čl. 13, čl. 16, čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 20 ods. 1 a 3, čl. 40, čl. 46 ods. 1, 2, 3 a 4, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 3, čl. 5 ods. 1, čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a uznesením Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) č. k. 24 C 102/2009-18 z 29. októbra 2009 (ďalej aj „uznesenie okresného súdu“) a postupom a uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6 Co 60/2010-114 z 31. mája 2010 (ďalej aj „uznesenie krajského súdu“).

Zo sťažnosti a z k nej pripojených písomností vyplýva, že sťažovatelia sa podaním zo 17. júla 2009 označeným ako „*Podnet na obnovu konania vedenom na Okresnom súde v Žiline pod č. 13 C 216/05, podľa § 228 ods. 1 písm. a, písm. b zák. č. 99/63 Zb.*“ obrátili na predsedu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“). Najvyšší súd postúpil podanie sťažovateľov okresnému súdu. Okresný súd návrh sťažovateľov na obnovu konania zamietol uznesením sp. zn. 24 C 102/2009 z 29. októbra 2009. Proti uzneseniu okresného súdu podali odvolanie sťažovatelia, o ktorom krajský súd rozhodol uznesením tak, že uznesenie okresného súdu potvrdil.

Sťažovatelia v sťažnosti uvádzajú: *«Vzhľadom k tomu, že rodinný dom sťažovateľ s manželkou stavali, podľa kúpeného projektu, museli aj príjazdovú cestu do dvora a ku garáži, prispôbiť tomuto projektu a vybudovať ju smerom k jestvujúcej miestnej účelovej komunikácii. Nakoľko táto účelová komunikácia bola veľmi úzka /cca 2m/, museli samozrejme ustúpiť od právnej hranice do svojho vlastníctva aj s budovaním zákonne povoleného oporného múru a oplotenia, /veľký terénny výškový rozdiel/ aby sa vôbec dostal do svojho RD s kúpeným palivom na zimné obdobie a iným materiálom, resp. svojím motorovým vozidlom do garáže. I tak žiadny právny predpis nehovorí o tom, že oplotenie musí byť na právnej hranici. /napr. Kat. nehn. 2005 str. 14-15/...*

Hoci oplotením uvoľnenú časť svojho pozemku sťažovatelia používali na uskladnenie rôzneho materiálu a v budúcnosti tam plánovali vybudovať okrasnú predzáhradku, obec S.-H. v zastúpení starostky, resp. starostu zaujatého hlavne voči sťažovateľovi v I rade, násilne, nezákonne v rozpore s § 123-127 OZ, čl. 12 ods. 1, 2, 4, čl. 20 ods. 1, 3 a ďalších Ústavy SR, zabrala toto vlastníctvo pod čiernu nepovolenú stavbu trasy obecného vodovodu

a následne aj pod čiernu nepovolená stavbu rozšírenia miestnej účelovej komunikácie, i keď bolo obcou sústavne proklamované, že uvedené stavby nebudú zasahovať do súkromného vlastníctva a budú umiestnené iba na obecnom majetku – vid' posledný ods. na str. 3 a nasl. na str. 4 zápisnice o pojednávaní Krajského súdu v Žiline 6Co 131/08 zo dňa 29. 10. 08 z výsluchu samozvaného svedka, starostu obce S.-H. J. B., resp. prizvaného odporkyňou J. Ď., bez vedomia súdu k odvolaciemu konaniu proti nezákonnému, protiústavnému rozhodnutiu Okresného súdu v Žiline, rozsudkom č. 13C 216/05-105 zo dňa 10. 1. 2008 v ktorom odvolací súd rozhodoval iba na základe nepravdivého tvrdenia svedka – starostu obce, ale výsledky meraní v znaleckých posudkoch Ing. M. K. a Ing. J. V. Csc. vôbec nebral v úvahu a merania ktoré sa vlastne skoro zhodovali v rozsudku nezohľadnil...

Takýto, nezákonný, násilný postup na uloženie, resp. vybudovanie čiernej, nepovolenej stavby vodovodnej prípojky na pozemku sťažovateľov si zámerne zvolila aj odporkyňa J. Ď., len aby sťažovateľov poškodila a robila im schválnosti a obmedzenia, či už v užívaní ich vlastníctva, alebo výjazde motorovým vozidlom na rýchle zdravotné ošetrenie, ak niektorému zo sťažovateľov sa zhorší zdravotný stav natoľko /obaja sú ZŤP/, že budú na túto pomoc odkázaní, hoci svoju prípojku si mohla vybudovať legálne mimo ich pozemku a na svojom vlastníctve PKN 413.

Vzhľadom k tomu, že týmto nezákonným, protiústavným, násilným postupom odporkyne došlo k hrubému porušeniu základných ľudských práv a slobôd sťažovateľov zaručených v § 123-127 OZ, čl. 16 ods. 1, čl. 20 ods. 1, 3, Ústavy SR a čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolu č. 11 a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru..., podávali sťažovatelia dňa 30. 8. 2005, žalobu Okresnému súdu v Žiline na odstránenie tohto porušenia ich základných práv, ktorá však bola zamietnutá rozsudkom Okresného súdu v Žiline v konaní 13C 216/05-105 dňa 10. 1. 2008, potvrdeného rozsudkom Krajského súdu v Žiline v konaní č. 6Co 131/2008, dňa 29. 10. 23008 v podstate z toho dôvodu, že „z výsluchu navrhovateľov mal súd preukázané, že pozemok parc. č. KN 414 v k. ú. S.-H., ktorého sú bezpodielovými spoluvlastníkmi ako manželia, majú oplotený oceľovým oplotením s podpornými, betónovými múrikmi, pričom predmetná vodovodná prípojka vo vlastníctve odporkyne sa nachádza pred oplotením označeného pozemku parc. č – KN 414.

Takýmto postupom a konaním súdov v rozpore s čl. 2 odst. 2 Ústavy a dobrými mravmi, boli porušené základné ľudské práva a slobody sťažovateľov zaručené v čl. 12 ods. 1, ods. 2, ods. 4, čl. 13 ods. 3, čl. 19 ods. 1, ods. 2, čl. 20 ods. 1, ods. 3, čl. 39 ods. 1, ods. 2, čl. 40, čl. 46 ods. 1 až 4, čl. 47 ods. 2, ods. 3, čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 3, čl. 5 ods. 1, čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1, čl. 13, čl. 14 čl. 17 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 dodatkového protokolu k tomuto dohovoru, pretože podľa § 126 ods. 1 stavebného zákona dôkazné bremeno spočíva na vlastníkovi nepovolenej stavby a nie na vlastníkovi pozemku a podľa čl. 13 ods. 3 Ústavy SR, tak zásada správneho konania ako i súdneho konania vychádza z ústavného princípu rovnosti osôb pred zákonom, čo v praxi znamená že tak správne orgány ako i súdy musia dodržiavať princíp materiálnej rovnosti vo vzťahu k osobám o ktorých právach, právom chránených záujmov, alebo povinnostiach rozhodujú, tak aby nedochádzalo k ich diskriminácii, tzn. že sú povinné objektívne zhodné prípady „rozhodovať zhodne“ t. j. podľa rovnakých pravidiel a dokazovanie o vlastníctve k pozemku na ktorom je umiestnená vodovodná prípojka mali vyžadovať aj od vlastnícky prípojky. Súdy svojím rozhodnutím nerešpektovali Ústavu SR a Európsky dohovor o ochrane majetku sťažovateľov i keď sa tento nachádza za oplotením.

Súd pochybil, asi zámerne, aj v tom, že sťažovateľov diskriminoval zamietnutím ich požiadavky na oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, hoci v iných obdobných prípadoch oslobodení boli a aj napriek nezaplateniu požadovaného súdneho poplatku vo veci v rozpore s § 10 ods. 1, zákona č. 71/1992, konal, pravdepodobne z toho dôvodu, aby ich šikanoval a pre ich zlú sociálnu situáciu znemožnil bránenie svojich základných ľudských práv a slobôd, hlavne však majetku, pred nezávislým a nestranným súdom o čom svedčí aj vyrubenie poplatku v sume 116,17 Eur /3 500.- Sk/ za podanie odvolania proti vyššie uvedenému rozsudku Okresného súdu v Žiline č. k. 13C 216/05-105 zo dňa 10. 12. 2008, na ktorý si museli finančné prostriedky vypožičať. Tým bolo porušené ďalšie ich právo o zákaze diskriminácie založenej na akomkoľvek základe, zaručené v čl. 12 ods. 2, ods. 4, Ústavy SR a čl. 13 Európskeho Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd...

Sťažovateľom bola uznesením Ústavného súdu SR č. k. II. ÚS 92/09-8 zo dňa 24. 9. 2009, zamietnutá aj ich sťažnosť ÚS SR zo dňa 3. 2. 2009, podaná v zmysle čl. 127 ods. 1 Ústavy SR...

Na základe vyššie uvedených skutočností a ďalších zistení, podávali sťažovatelia, tak ministrovi spravodlivosti SR, ministerstvu spravodlivosti SR, ako aj predsedovi NS SR a generálnemu prokurátorovi SR, sťažnosti a podnety na obnovu tohto protiústavné zamietnutému konaniu, či už pre nezákonné, protiústavné konanie a rozhodovanie zúčastnených strán, alebo pre zistenie nových skutočností, avšak bezúspešne, pretože konajúci Okresný súd v Žiline tieto podania uznesením zo dňa 29. 10. 2009 č. k. 24C 102/2009-18 v rozpore s ustanovením § 43 ods. 1 O. s. p. opätovne odmietol i napriek predloženiu nezvratnému dôkazu /predbežného vyhodnotenia zameraním právnej hranice pre potreby stavebného úradu obce S.-H., súdnym znalcom, Ing. J. V. Csc. zo dňa 17. 11. 2009 v prílohe odvolania zo dňa 18. 11. 2009/ a odvolací Krajský súd v Žiline toto odmietnutie potvrdil uznesením č. k. 6Co 60/2010-114 zo dňa 31. 5. 2010, čo poukazuje na ďalšie šikanovanie sťažovateľov zo strany súdov a má veľmi negatívny dosah – ako i celý proces – na zdravie sťažovateľa a jeho manželky s ohrozením ich životov, ako ZŤP občanov...

S poukázaním na uvedené skutočnosti, ktoré sťažovatelia uviedli v čl. I až V, sú presvedčení, že postupom a konaním Okresného súdu v Žiline, ale aj Krajského súdu v Žiline, súdy porušili ich ústavné práva a základné ľudské práva v zmysle čl. 12 ods. 1, ods. 2, ods. 4, čl. 2 ods. 2, čl. 13 ods. 3, čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 1, ods. 2, čl. 20 ods. 1 ods. 3, čl. 40, čl. 46 ods. 1 až ods. 4, čl. 47 ods. 2, ods. 3, čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, čl. 3, čl. 5 ods. 1, čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1, čl. 14, Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Taktiež aj tým, že sa celé konanie predlžuje a navrhovatelia sú postupom a konaním súdu šikanovaní s dopadom na ich zdravie...»

Sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd vo veci rozhodol týmto nálezom:

„1/ základné právo J. Ď. a jeho manželky E. Ď. na pokojné užívanie svojho majetku s náhradou nemajetkovej ujmy v zmysle čl. 12 ods. 1, 2, 4, čl. 2 ods. 2, čl. 13, čl. 16 čl. 19 ods. 1, 2, čl. 20 ods. 1, 3, čl. 40, čl. 46 ods. 1-4, čl. 47 ods. 2, 3, čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, čl. 3 čl. 5 ods. 1, čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1, čl. 13, čl. 14, Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1, Dodatkového protokolu k dohovoru, postupom

Krajského súdu v Žiline vo veci vedenej pod sp. zn. 6Co 60/2010-114 zo dňa 31. 5. 2010, porušené – bolo.

2/ základné právo J. Ď. a jeho manželky E. Ď. na pokojné užívanie svojho majetku s náhradou nemajetkovej ujmy v zmysle čl. 12 ods. 1, 2, 4, čl. 2 ods. 2, čl. 13, čl. 16 čl. 19 ods. 1, 2, čl. 20 ods. 1, 3, čl. 40, čl. 46 ods. 1-4, čl. 47 ods. 2, 3, čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, čl. 3 čl. 5 ods. 1, čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1, čl. 13, čl. 14, Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k dohovoru, postupom Okresného súdu v Žiline vo veci vedenej pod sp. zn. 24C 102/2009-18 zo dňa 29. 10. 2009, porušené – bolo.

3/ Ústavný súd SR ruší uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 31. 5. 2010. sp. zn. 6Co 60/2010-114 a vec mu vracia na nové konanie a rozhodnutie.

4/ Ústavný súd SR ruší uznesenie Okresného súdu v Žiline zo dňa 29. 10. 2009 sp. zn. 24C 102/2009-18 a vec mu vracia na nové konanie a rozhodnutie.

5/ Sťažovateľovi J. Ď. a jeho manželke E. Ď., priznáva finančné zadosťučinenie vo výške 5.000 EUR /slovom päťtisíc EUR/, ktoré je Krajský súd povinný im vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

6/ J. Ď. a jeho manželke E. Ď. priznáva náhradu poplatku zaplateného justičnej pokladnici Krajského súdu v Bratislave vo výške 116,17 EUR, ktoré je Krajský súd v Žiline povinný zaplatiť k rukám sťažovateľa a to do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia. “

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh (sťažnosť) predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, alebo keď preskúmanie označeného postupu (rozhodnutia orgánu štátu) v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, realnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05).

Sťažovatelia v sťažnosti namietali porušenie svojho práva zaručeného v čl. 2 ods. 2 ústavy a základných práv zaručených v čl. 12 ods. 1, 2 a 4, čl. 13, čl. 16, čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 20 ods. 1 a 3, čl. 40, čl. 46 ods. 1, 2, 3 a 4, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práv zaručených v čl. 3, čl. 5 ods. 1, čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 dohovoru postupom a uznesením okresného súdu a postupom a uznesením krajského súdu.

1. K namietanému porušeniu práva zaručeného v čl. 2 ods. 2 ústavy a základných práv zaručených v čl. 12 ods. 1, 2 a 4, čl. 13, čl. 16, čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 20 ods. 1 a 3, čl. 40, čl. 46 ods. 1, 2, 3 a 4, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práv zaručených v čl. 3, čl. 5 ods. 1, čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 dohovoru uznesením okresného súdu

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd je založená na základe princípu subsidiarity. Zo subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplýva, že ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa môže domôcť ochrany svojho základného práva alebo slobody využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov pred iným orgánom verejnej moci, odmietne takúto sťažnosť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na prerokovanie (mutatis mutandis napr. I. ÚS 103/02, I. ÚS 269/06). Z uvedeného vyplýva, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha ústavnému súdu právomoc zaoberať sa namietaným porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu (mutatis mutandis I. ÚS 78/99). Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd sťažovateľa je okrem iného aj opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k základnému právu alebo slobode, porušenie ktorých sa namieta, a ktorý jej umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie svojho základného práva alebo slobody (I. ÚS 36/96).

V danom prípade boli sťažovatelia oprávnení podať proti uzneseniu okresného súdu odvolanie, o čom vedeli, odvolanie aj podali a krajský súd o ňom uznesením rozhodol. Z toho vyplýva, že sťažovatelia mali k dispozícii účinný právny prostriedok na ochranu svojich práv, o ktorom bol oprávnený rozhodnúť krajský súd, čo vylučuje právomoc ústavného súdu.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľov v časti namietajúcej porušenie ich základných práv a iných práv uznesením okresného súdu z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už uviedol, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

Článkom 46 ods. 1 ústavy sa zaručuje ochrana viacerých záujmov, predovšetkým práva na prístup k súdu a práva na spravodlivý proces. K porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy by došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, predovšetkým ak by všeobecný súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby (II. ÚS 8/01), alebo v prípade opravných konaní by všeobecný súd odmietol opravný prostriedok alebo zastavil o ňom konanie bez toho, aby ho meritórne preskúmal a rozhodol o ňom v spojitosti s napadnutým súdnym rozhodnutím (IV. ÚS 279/05, IV. ÚS 337/04).

V prípade sťažovateľov však nešlo o odmietnutie spravodlivosti majúce za následok porušenie základných práv, ale o prípad, keď právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie bolo v celom rozsahu realizované, aj keď nie podľa ich subjektívnych názorov.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Pri uplatňovaní tejto právomoci

ústavný súd nie je v zásade oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je preto daná len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve (I. ÚS 225/03).

Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť fyzické osoby a právnické osoby pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01, IV. ÚS 111/09).

Pokiaľ ide o sťažovateľmi namietané porušenie ich základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy namietaným uznesením krajského súdu, ústavný súd predovšetkým konštatuje, že v danej veci nebola vylúčená právomoc všeobecných súdov.

V právomoci ústavného súdu preto zostalo následne iba posúdenie, či účinky výkonu právomoci krajského súdu v súvislosti s jeho rozhodovaním o odvolaní sťažovateľov proti rozsudku okresného súdu sú v súlade s označeným článkom ústavy.

Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom namietaného uznesenia krajského súdu, odvolaním proti uzneseniu okresného súdu a ďalšími listinami, ktoré predložili sťažovatelia, dospel k záveru, že krajský súd svojím rozhodnutím neporušil sťažovateľmi označené základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Sťažovatelia v odvolaní proti uzneseniu okresného súdu neuviedli žiadne relevantné skutočnosti, ktorými by odvolanie odôvodnili. Celé odvolanie spočíva v citovaní uznesenia okresného súdu a z konštatovania, že sťažovatelia sú ťažko zdravotne postihnutí občania, ktorí si nemôžu dovoliť zaplatiť služby kvalifikovaného právnicka. Napriek tejto skutočnosti krajský súd ako odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie okresného súdu, pričom v relevantnej časti svojho odôvodnenia uviedol: *„Okresný súd napadnutým uznesením návrh navrhovateľov na povolenie obnovy konania vedeného na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 13C/216/2005 zamietol, navrhovateľom 1/, 2/ uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť na účet Okresného súdu Žilina súdny poplatok z návrhu na obnovu konania vo výške 99,50 € a odporkyni náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení uviedol, že návrh navrhovateľov na obnovu konania bol zjavne neopodstatnený a nespĺňal základné kritériá úpravy obnovy konania do tej miery, aby sa mohol návrhom aspoň meritórne zaoberať. S poukazom na skutočnosti uvádzané navrhovateľmi v návrhu na obnovu konania poznamenal, že títo nežiadali obnoviť konanie ako také, ale v podstate chceli revidovať poplatkové rozhodnutie. Toto však nie je možné dosiahnuť návrhom na obnovu konania. Aj z hľadiska lehôt išlo o zjavne neopodstatnený návrh, nakoľko rozhodnutie o poplatkovej povinnosti nadobudlo právoplatnosť dňa 2. 2. 2009 a navrhovatelia podali návrh na obnovu až dňa 22. 7. 2009. Odporkyni, ktorá bola v konaní o obnove úspešná, náhradu trov konania nepriznal, nakoľko jej žiadne nevznikli. Navrhovateľom uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok z návrhu na obnovu konania s poukazom na to, že podľa § 2 ods. 1 písm. a/ zák. č. 71/1992 Zb. boli poplatníkmi tohto návrhu. Výšku poplatku určil podľa položky 16 Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu vyššie označeného zákona.*

Proti uzneseniu podali odvolanie navrhovatelia 1/, 2/. V dôvodoch poukázali na to, že sú občania bez právneho vzdelania, dôchodcovia, ťažko zdravotne postihnutí, a preto si v takejto sociálnej situácii nemohli dovoliť právne služby komerčného právnicka. Mali za to, že boli konaním súdov poškodení a boli porušené ich základné práva a slobody. Preto podávali podnety Ministerstvu spravodlivosti SR a Najvyššiemu súdu SR, ktorí ich usmernili v ďalšom postupe pri odstránení pochybení súdov. Na základe týchto skutočností žiadali napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Zároveň podali žiadosť o odpustenie súdnych poplatkov za podané odvolanie.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľov nevyjadrila.

Krajský súd, ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie bolo podané včas a proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom, podľa § 212 ods. 1 O. s. p. preskúmal uznesenie okresného súdu v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní a po preskúmaní ho bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.), podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil, pretože je vecne správne.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia konštatuje, že pokiaľ okresný súd zamietol návrh navrhovateľov 1/, 2/ na povolenie obnovy konania vedeného na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 13C/216/2005, postupoval správne a v súlade s ust. § 234 ods. 1, 2/ O. s. p.. Aj podľa zistení odvolacieho súdu návrh navrhovateľov 1/, 2/ na obnovu konania neobsahuje ani jeden z dôvodov uvedených v ust. § 228 ods. 1 O. s. p.. Nakoľko odvolací súd sa v tomto smere v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého uznesenia, v súlade s ust. § 219 ods. 2 O. s. p. konštatuje správnosť dôvodov uvedených v odôvodnení písomného vyhotovenia uznesenia. Vychádzajúc z týchto zistení a zároveň konštatujúc, že aj výroky o trovách konania a o poplatkovej povinnosti navrhovateľov za podaný návrh boli okresným súdom náležite odôvodnené, napadnuté uznesenie ako vecne správne v celom rozsahu potvrdil.

Keďže navrhovatelia v odvolaní podali i žiadosť na oslobodenie od zaplataenia súdneho poplatku z odvolania, odvolací súd s prihliadnutím na ust. § 211 ods. 1 O. s. p. (nakoľko okresný súd o tejto žiadosti nerozhodol) posúdil túto žiadosť sám a rozhodol o nej tak, že jej nevyhovel. V tomto smere považuje najskôr za potrebné poznamenať, že sa zaoberal len podmienkami na oslobodenie od súdneho poplatku za podané odvolanie, pretože navrhovatelia svoju žiadosť obmedzili len na tento poplatok. Zároveň konštatuje, že výška poplatku za podané odvolanie proti napadnutému uzneseniu predstavuje podľa poznámky č. 1 k položke 16 Sadzobníka súdnych poplatkov sumu 99,50 €. Z potvrdení o príjmoch, ktoré zaslali navrhovatelia 1/, 2/ na výzvu odvolacieho súdu, bolo zistené, že navrhovateľ 1/ bol v období mesiacov február – apríl 2010 poberateľom dôchodku vo výške 457,20 € mesačne a z titulu občana s ťažkým zdravotným postihnutím poberal aj kompenzačný príspevok súvisiaci so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla vo výške 30,93 € mesačne. Navrhovateľka 21 mala v období mesiacov február – apríl 2010 ako dôchodkyňa príjem 272,70 € mesačne a taký istý kompenzačný príspevok ako

navrhovateľ 1/. Vyššie uvedený príjem, ktorý u navrhovateľov 1/, 2/ predstavuje spolu sumu 791,76 € mesačne, potom i v prípade zaplataenia jednorazového súdneho poplatku z odvolania vo výške 99,30 € neohrozí ich výživu, a to aj s prihliadnutím na zabezpečenie ďalších štandardných životných potrieb navrhovateľov 1/, 2/.

Odvolačí súd sa nakoniec zaoberal aj námietkou zaujatosti, ktorú vzniesli navrhovatelia 1/, 2/ voči sudcom Okresného súdu Žilina podaním doručeným označenému súdu dňa 15. 4. 2010 a postúpenému odvolaciemu súdu dňa 19. 4. 2010. Navrhovatelia 1/, 2/ poukazovali na to, že Z. Š., ktorá je manželkou P. Š. a tento je zároveň synovcom odporkyne, pracuje na Okresnom súde Žilina ako asistentka. Preto už táto skutočnosť je sama o sebe postačujúcim dôvodom na vylúčenie všetkých sudcov Okresného súdu Žilina.

Podľa § 15a ods. 3 O. s. p. v námietke zaujatosti musí byť uvedené, proti komu smeruje, dôvod, pre ktorý má byť sudca vylúčený a kedy sa účastník podávajúci námietku zaujatosti o dôvode vylúčenia dozvedel. Na podanie, ktoré nespĺňa náležitosti námietky zaujatosti, súd neprihliadne; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá.

Nakoľko v podaní, ktoré bolo doručené krajskému súdu dňa 19. 4. 2010, nie je uvedená jedna z podstatných náležitostí uvedených v ust. § 15a ods. 3 O. s. p. (navrhovatelia neuviedli, kedy sa o nimi uvedenom dôvode vylúčenia dozvedeli), odvolačí súd na túto námietku neprihliadal. Pokiaľ navrhovatelia v námietke zaujatosti poukazovali na rozhodnutia Krajského súdu v Žiline 5NcC/19/2005, 7NcC/32/2007 a 5NcC/137/2007, podľa ktorých mali byť prakticky vylúčení všetci sudcovia Okresného súdu Žilina, vrátane JUDr. Petra Hrnčiara, odvolačí súd z pripojených zberných spisov Krajského súdu v Žiline zisti], že uznesením 7NcC/32/2007 zo dňa 31. 5. 2007 boli síce vylúčení sudcovia Okresného súdu Žilina, ale bolo to v súvislosti skonáním vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 16C/99/2003, v ktorom vystupovala Z. Š. priamo ako účastníčka konania. Niektorí sudcovia Okresného súdu Žilina boli vylúčení aj z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 14C/262/2002 (uznesenie Krajského súdu v Žiline 5NcC/137/2007 zo dňa 20. 12. 2007), ale tiež z dôvodu, že v tomto konaní bol účastníkom konania priamo manžel Z. Š. Uznesením Krajského súdu v Žiline 5NcC/19/2005 zo dňa 23. 6. 2005 boli síce vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí sp. zn. 27C/301/2004 všetci sudcovia Okresného súdu Žilina, ale z toho dôvodu, že navrhovatelia

1/, 2/ viedli konanie o náhradu škody, ktorá mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom v konaniach vedených na Okresnom súde Žilina.“

Ústavný súd konštatuje, že krajský súd v namietanom uznesení zaujal svoj názor k sťažovateľmi nastolenému problému, poukázal na to, akými zákonnými ustanoveniami sa riadil a aké skutkové zistenia a úvahy ho viedli k vyslovenému právnemu názoru.

Po preskúmaní spôsobu a rozsahu odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu a s ohľadom na dôvody, ktoré sťažovateľka uviedla v predmetnej sťažnosti, ústavný súd nezistil taký jeho výklad a aplikáciu príslušných zákonných ustanovení, ktoré by mohli vyvolať účinky nezlučiteľné s uvedeným článkom ústavy.

Citované rozhodnutie obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd konštatuje, že závery, ku ktorým krajský súd dospel, nemožno označiť za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovatelia sa s názorom krajského súdu nestotožňujú, nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

Podľa § 41 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) posudzuje súd každý úkon podľa jeho obsahu, aj keď je úkon nesprávne označený. Ide o generálne pravidlo, ktoré znamená, že procesné úkony účastníkov je potrebné posúdiť podľa ich obsahu, a nie podľa ich značenia.

Po preskúmaní návrhu na obnovu konania, ktorý podali sťažovatelia, sa ústavný súd stotožňuje s názorom vyjadreným v uznesení okresného súdu, ktoré bolo potvrdené

uznesením krajského súdu o tom, že návrhom na obnovu konania žiadali sťažovatelia v podstate revidovať uznesenie o poplatkovej povinnosti vydané okresným súdom pod sp. zn. 13C 216/2005 z 24. januára 2006 (potvrdené uznesením krajského súdu sp. zn. 23 Co 76/2006 z 28. februára 2006).

Z uvedených dôvodov považuje ústavný súd tvrdenia sťažovateľov uvedené v sťažnosti o tom, že žiadali obnoviť celé konanie, za účelové a v rozpore s obsahom návrhu sťažovateľov zo 17. júla 2009.

Ako vyplýva z § 228 ods. 1 OSP, návrhom na obnovu konania môže účastník konania napadnúť právoplatný rozsudok. Právoplatné uznesenie môže v zmysle § 228 ods. 2 OSP účastník konania napadnúť, iba ak ide o uznesenie, ktorým bol schválený zmier. Z citovaných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku jasne vyplýva, že uznesenie, ktorým sa rozhodlo o poplatkovej povinnosti sťažovateľov návrhom na obnovu konania, nie je možné napadnúť.

Z uvedených dôvodov bolo potrebné sťažnosť sťažovateľov odmietnuť v tejto časti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

3. K namietanému porušeniu práva zaručeného v čl. 2 ods. 2 ústavy a základných práv zaručených v čl. 12 ods. 1, 2 a 4, čl. 13, čl. 16, čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 20 ods. 1 a 3, čl. 40, čl. 46 ods. 2, 3 a 4, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práv zaručených v čl. 3, čl. 5 ods. 1, čl. 8 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 dohovoru uznesením krajského súdu

Sťažovatelia v sťažnosti namietali, že napadnutým uznesením krajského súdu boli porušené viaceré základné a iné práva.

Podľa názoru ústavného súdu namietané uznesenie krajského súdu nesignalizuje možnosť vyslovenia porušenia už citovaných článkov ústavy a dohovoru, pretože chýba,

resp. z argumentácie sťažovateľov nevyplýva, príčinná súvislosť medzi označenými článkami ústavy a dohovoru a uznesením krajského súdu.

Z uvedeného dôvodu bolo potrebné sťažnosť sťažovateľov aj v tejto časti odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľov uplatnených v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. októbra 2010